

12 Dul i ngleic Sciúradh Breosla

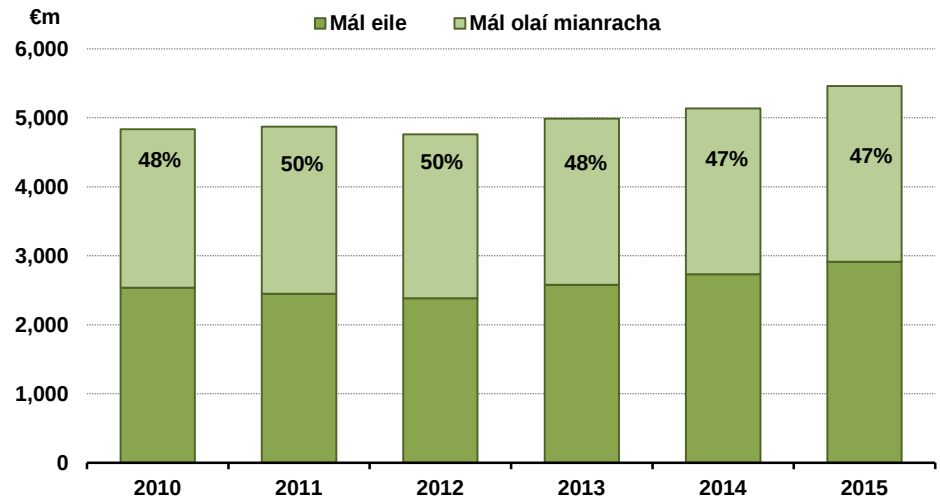
- 12.1** In 2015, bhailigh na Coimisinéirí Ioncaim €2.6 billiún mar dhleacht mháil ar olaí mianracha mar cháin ola mianraí agus mar cháin charbóin. B'ionann é sin agus beagnach leath (47%) den dleacht máil iomlán €5.5 billiún a bhailigh na Coimisinéirí Ioncaim i rith na bliana sin.
- 12.2** Tá gach cáin faoi réir riosca calaoise agus imghabhála. I gcás olaí mianracha, úsáideann 'lucht sciúrtha' breosla teicnící chun marcóirí a bhaint as an mbreosla sa chaoi nach mbíonn éifeacht ag na tástálacha radhairc chun úsáid bhreosla mhídhleathach a bhraith. Trí dheireadh a chur leis marcóir is féidir breosla atá faoi réir ráta níos ísle dleachta máil agus CBL a dhíol mar bhreosla a bhfuil praghas díola níos airde aige.
- 12.3** Tá roinnt tionscnamh tugtha isteach ag na Coimisinéirí Ioncaim mar chuid de Straitéis Olaí Mianracha a chuireadh i bhfeidhm in 2011 chun dul i ngleic leis an margadh aindleathach breosla agus le sciúradh breosla in Éirinn.
- 12.4** Scrúdaítear sa tuarascáil seo
- na bearta a ghlac na Coimisinéirí Ioncaim le blianta beaga anuas chun dul i ngleic le sciúradh breosla
 - an costas don Stát de bharr na gcánacha nár bailíodh de thoradh sciúradh breosla.

Dleacht máil

- 12.5** Tá trí chatagóir de tháirgí inmháil ann - olaí mianracha, alcól agus deochanna alcólacha, agus táirgí monaraithe tobac. Bíonn dleachtanna máil inmhuirir chomh maith ar áitribh nó ar ghníomhaíochtaí áirithe (mar shampla, ar ghealltóireacht agus ar cheadúnais um mhiondíol deochanna meisciúla). ¹ Léirítear i bhFíor 12.1 na fáltas mháil a bhaineann le holaí mianracha mar chion den dleacht máil iomlán a bailíodh sa tréimhse ó 2010 go 2015. Tá miondealú mionsonraithe le fáil in Iarscríbhinn A ar an dleacht máil a bailíodh idir 2010 agus 2015.

¹ Tá na rátaí dleachta le fáil ag www.Revenue.ie.

Fíor 12.1 Dleacht máil a bailíodh, mar chéatadán d'fháltais mháil iomlána, ó 2010 go 2015

Foinse: Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

Nóta: Cuimsíonn na figiúirí faoi 'dleacht máil ar olaí mianracha' dleacht máil ar ola agus cáin charbóin.

Sciúradh breosla

12.6 Tá dhá phríomhchineál ola dhíosail - díosal bóthair agus ola gáis mharcáilte

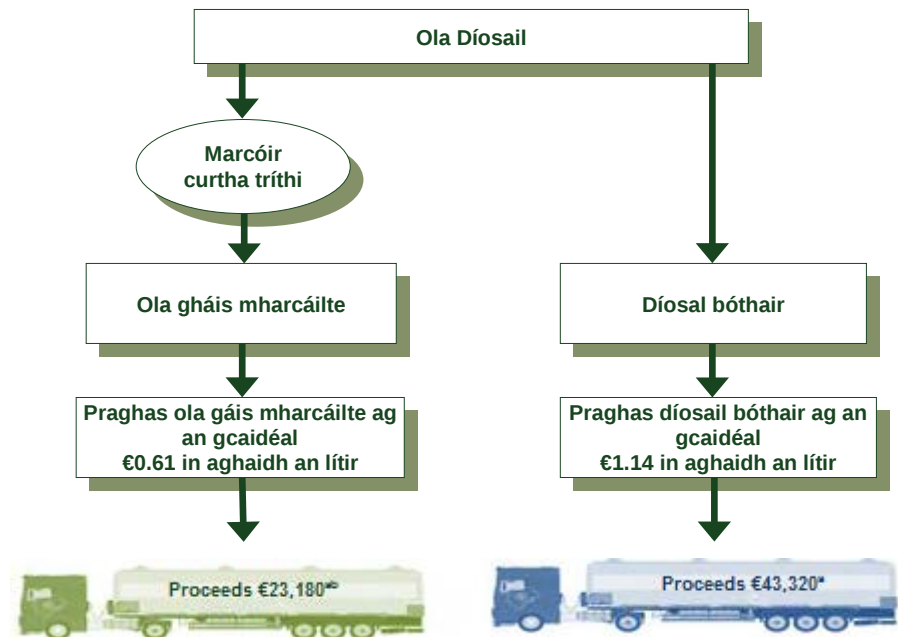
- úsáidtear **díosal bóthair** mar bhreosla le haghaidh feithiclí iompair agus feithiclí paisinéirí
- tá **ola gáis mharcáilte** ceaptha lena húsáid i dtionscal (mar shampla i dtrealamh tógála ar nós forcardaitheoirí, comhbhrúiteoirí, gineadóirí iniompartha), trealamh talmhaíochta (ar nós tarracóirí) agus córais téite tí.

12.7 Tá ola gáis mharcáilte faoi réir ráta i bhfad níos ísle dleachta máil agus CBL ná díosail bóthair.¹ Bíonn sí marcáilte le ruaimeanna breosla agus ceimiceáin chun idirdhealú a dhéanamh idir í agus díosail bóthair. Próiseas neamhdhleathach is ea sciúradh breosla chun na marcóirí a bhaint agus díoltar an breosla glanta ansin lena úsáid i bhfeithiclí bóthair.

12.8 Is é an príomhrud atá ag spreagadh sciúradh breosla ná an difríocht atá idir praghas ola gáis mharcáilte agus praghas díosail bóthair. Nuair a bhíonn an marcóir bainte as ola gáis mharcáilte, is féidir é a dhíol mar dhíosal bóthair agus tairbhe a bhaint as na praghsanna níos airde le haghaidh díosail bóthair. Tá meastachán leagtha amach i bhFíor 12.2 ar an difríocht idir na praghsanna i gcás tancaer lán d'ola gáis mharcáilte agus tancaer lán de dhíosal bóthair.

¹ Bíonn díosal bóthair faoi réir CBL ar ráta 23% agus dleacht mháil ar ráta 48 cent in aghaidh an lítir; Bíonn ola gáis mharcáilte faoi réir CBL ar ráta 13.5% agus dleacht mháil ar ráta 10 cent in aghaidh an lítir.

Fíor 12. 2 An Difríocht idir praghsanna ola gáis mharcáilte agus díosail bóthair

Foinse: Tá na praghsanna breosla tógtha ó shuirbhé a rinne Feirmeoirí Aontaithe na hÉireann ar phraghsanna bhreosla (meánphraghsanna náisiúnta), Meitheamh 2016. Anailís a rinne Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

- Nótaí:
- a Glactar leis go bhfuil thart faoi 38,000 lítear i dtancaer ola.
 - b Bhí meastachán in aighneacht Chumann Miondíoltóirí Peitril na hÉireann chuig an gComhchoiste um Chomhshaol, Iompar, Cultúr agus an Ghaeltacht i mí Eanáir 2012 go gcailleann na Coimisinéirí loncaim luach €20,000 in aghaidh gach tancaer de bhreosla sciúrtha.

Tionscnaimh chun dul i ngleic le sciúradh breosla

12.9 In 2011, tugadh feidhm do Threoir ón AE a d'éiligh go ndéanfaí cion sulfair ola gáis mharcáilte a bhí a dhíol le húsáid i innealra soghluaiste neamhbhóthair a laghdú go dtí an leibhéal céanna is a bhí i ndíosal bóthair.¹ Ba é an toradh a bhí air sin ná go raibh sé níos deacra breosla sciúrtha a bhrath, rud a mhéadaigh an baol ó thaobh sciúradh breosla.

12.10 Mar fhreagra air seo, d'fhorbair na Coimisinéirí loncaim straitéis chun dul i ngleic le trádáil neamhdhleathach olaí mianracha. Leagadh amach ocht gcuspóir chuige sin mar aon le roinnt gníomhartha gaolmhara le haghaidh gach cuspóir díobh. Tá na cuspóirí straitéiseacha leagtha amach i bhFíor 12.3 mar aon le measúnú ar an dul chun cinn atá déanta maidir le cur i bhfeidhm gach ceann acu go dtí seo.

¹ Áirítear tarracóirí, trealamh talmhaíochta, trealamh tógála, gineadóirí iniompartha agus forcardaitheoirí mar i innealra soghluaiste neamhbhóthair. Tá sonraíocht níos airde sulfair i gcónaí ag ola gáis a bhfuil sé beartaítear í a úsáid i gcórais téite tí, i trealamh seasta nó mar bhreosla mara.

Fíor 12.3 Cur i bhfeidhm Straitéis na gCoimisinéirí Ioncaim i leith Olaí Mianracha

Cuspóir straitéiseach	Dul chun cinn déanta ^a
Cur i bhfeidhm dian	●
Líon na n-ionchúiseamh a mhéadú	●
Trádáil dhlísteanach a choinneáil amhlaidh	●
Comhoibriú a fheabhsú	●
Cumas TF a fheabhsú	●
An dlí a neartú	●
Feabhas a chur ar mharcáil olaí mianracha	●
An t-éileamh ar olaí mianraí neamhdhleathacha a laghdú	●

Foinse: Anailís arna déanamh ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Nótaí: ● Dul chun cinn suntasach déanta

● Roinnt dul chun cinn déanta

12.11 Tá na príomhbhearta a tugadh isteach le dul i ngleic le sciúradh breosla agus na dátaí ar cuireadh i bhfeidhm iad leagtha amach i bhFíor 12.4.

Fíor 12.4 Bearta na gCoimisinéirí loncaim chun dul i ngleic le sciúradh breosla

2011	Straitéis na gCoimisinéirí loncaim um Olaí Mianracha	
2012	Lúil Bíonn ceadúnas bliantúil mar thrádálaí breosla carranna riachtanach do thrádálaithe i gcás gach áitreabh a tháirgeann, a dhíolann, a sheachadann nó dhéileálann in, olaí mianracha le húsáid i bhfeithiclí mótaí. Bhí 2,269 gceadúnas den sórt sin liostaithe sa tréimhse 2015/2016.	Deireadh Fómhair Bíonn ceadúnas bliantúil mar thrádálaí breosla marcáilte riachtanach do thrádálaithe i gcás gach áitreabh ina dtáirgtear, ina ndíoltar, ina ndéileáiltear nó óna seachadtar ola gáis mharcáilte nó ceirsin marcáilte. Bhí 1,403 cheadúnas den sórt sin liostaithe sa tréimhse 2015/2016.
2013	Eanáir Tugadh isteach córas tuairiscithe slabhra soláthair lena n-áirítear foirm éigeantach le haghaidh Tuairisceán míosúil faoi Ghluaiseachtaí Ola (ROM 1) inar gá sonraí a iontráil maidir le gluaiseacht stoic isteach agus gluaiseacht stoic amach. Ba é 98% an meánráta comhlíonta maidir le seoladh isteach an tuairisceáin sa tréimhse 2013 go 2015.	Nollaig Cuireadh trádálaithe breosla mharcáilte faoi dhliteanas as cáin seachanta, dá mba rud é go gur sholáthair siad breosla marcáilte go meargánta.
2014	Nollaig Forais chun síneadh ceadúnais a dhiúltú nó ceadúnas a chúlghairm. Cumhachtaí breise ag na Coimisinéirí loncaim chun faisnéis a iarraidh maidir le hiarratas ar cheadúnas.	
2015	Eanáir Tús curtha leis an tionscadal comhlíonta náisiúnta ola mianraí Aibreán Marcóir nua breosla tugtha isteach in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe (RA).	Meán Fómhair Tús curtha le tabhairt isteach anailíseoirí iniompartha ar bhonn céimnithe. Clár náisiúnta samplála bunaithe ar riosca curtha i bhfeidhm. 1,515 shampla tógtha faoi Lúil 2016.
2016	Eanáir - Cód iompair ghnó maidir le soláthar na mbreoslaí marcáilte foilsithe ag an Irish Petroleum Industry Association i gcomhairle leis na Coimisinéirí loncaim. - Rinneadh cleachtadh samplála randamach ar shealbhóirí ceadúnais breosla i mí Eanáir 2016. Tástáladh 197 sampla agus ní bhfuarthas aon fhianaise den mharcóir nua.^a	Bealtaine Tuarascáil faoin tionscadal comhlíonta náisiúnta ola mianraí.
2017	Feabhra (beartaithe) Cáin ola mianraí a chomhtháthú i gcóras príomhshrutha TF na gCoimisinéirí loncaim chun cáin a bhailiú agus a thuairisciú. ^b Is éard a bheidh mar thoradh air seo ná anailís riosca feabhsaithe.	

Foinse: Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Nótaí: a Tá an obair seo mar chuid den chlár náisiúnta samplála riosca-bhunaithe a tugadh isteach i Meán Fómhair 2015.

b Níl dleacht máil ina dlúthchuid fós de chóras príomhshrutha TF na gCoimisinéirí loncaim.

- 12.12** Tá torthaí na gníomhaíochtaí comhlíonta éagsúla sa tréimhse ó 2010 go 2015 leagtha amach i bhFíor 12.5.

Fíor 12.5 Torthaí gníomhaíochtaí comhlíonta na gCoimisinéirí Ioncaim, 2010 go 2015

Bliain	Stáisiúin bhreosla dúnta	Urghabhálacha tráchtála		Obair sciúrtha braite	Ciontuithe/socruithe maidir le cionta ola
		Líon	Lítir		
2010	— ^a	40	138,484	4	11
2011	32	88	718,181	9	12
2012	57	86	914,087	11	19
2013	30	67	771,232	9	14
2014	15	32	150,800	2	9
2015	15	47	215,132	—	2
Iomlán	149	360	2,907,916	35	67

Foinse: Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

Nóta: a Thosaigh na Coimisinéirí Ioncaim ag gníomhú ó lár 2011 in aghaidh stáisiúin pheitрил a bhí gan cheadúnas agus freisin in aghaidh stáisiúin ar theip orthu cloí le coinníollacha a gceadúnas.

- 12.13** Chuir na Coimisinéirí Ioncaim clár samplála náisiúnta i bhfeidhm i mí Mheán Fómhair 2015. Tógadh 1,515 sampla agus próiseáladh le hanailíseoirí iniompartha iad. Tá torthaí na samplaí a tógadh leagtha amach i bhFíor 12.6.

Fíor 12.6 Torthaí an chláir samplála náisiúnta, Meán Fómhair 2015 go dtí Iúil 2016

Réigiún de chuid na gCoimisinéirí Ioncaim	Samplaí a tástáladh ^a	Braith dhearfacha deimhnithe ag an tSaotharlann Stáit	Braith dhearfacha mar % de na samplaí a tástáladh	Ionchúisimh a tionscnaíodh ^b
Réigiún na Teorann, Lár na Tíre, agus an Iarthair	638	31	4.9%	6
Réigiún an Oirthir agus an Oirdheiscirt	286	11	3.8%	3
Réigiún an Iardheiscirt	349	—	—	—
Baile Átha Cliath	242	2	0.8%	1
Iomlán	1,515	44	2.9%	10

Foinse: Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

Nótaí: a San áireamh sna 1,515 shampla a tástáladh tá na samplaí a tástáladh i Eanáir 2016 mar chuid den chleachtadh samplála randamái a rinneadh ar shealbhóirí ceadúnas breosla.

b Torthaí go dtí an 15 Lúnasa, 2016

- 12.14** Mar atá le feiceáil i bhFíor 12.6, braitheadh breosla sciúrtha in 2.9% de na samplaí a tástáladh. Dúirt na Coimisinéirí Ioncaim gur braitheadh an chuid ba mhó de na cásanna sin i míonna luatha an chláir samplála náisiúnta agus go raibh laghduithe le sonrú i líon na gcásanna a braitheadh sna míonna ina dhiaidh sin.

12.15 De ghnáth coinníonn nó urghabhann na Coimisinéirí loncaim breosla a bhfuil drochamhras faoi nuair a braitear é le hanailíseoir iniompartha go dtí go ndéanfar imscrúdú iomlán air. Mar sin féin, ní thionscnaítear ionchúisimh ach amháin tar éis tástáil fhoirmeálta agus deimhniú ón tSaotharlann Stáit go raibh an marcóir i láthair agus nuair thacaíonn an t-imscrúdú leis. Mhínigh na Coimisinéirí loncaim, cé gur deimhnigh an tSaotharlann Stáit go raibh toradh dearfach ar 44 sampla, bhí roinnt cúiseanna ann nárbh fhéidir ionchúisimh a thionscnamh ach amháin i gcás 10 gcinn de na samplaí sin. Áirítear ar na cúiseanna sin

- roinnt samplaí tógtha ag áitreabh amháin
- rianta den marcóir nua a bhí ró-íseal chun ionchúiseamh a chothú
- samplaí a tógadh faoi cheilt (sula ndearnadh sampláil fhollasach bhreise)
- truailliú.

Tuairisc ar Thionscadal Comhlíonta Náisiúnta Ola Mianraí.

12.16 Chuir na Coimisinéirí loncaim tús le tionscadal comhlíonta náisiúnta ola mianraí in 2015, agus eisíodh tuarascáil deiridh i mí na Bealtaine 2016. Dhíríodh le linn an tionscadail ar a chinntiú go gcuimsítear riosca máil i gclár iniúchta na gCoimisinéirí loncaim agus ar chumas iniúcháirí na gCoimisinéirí loncaim a fhorbairt chun rioscaí máil a aithint agus aghaidh a thabhairt orthu. Chuir na Coimisinéirí loncaim tús le 205 idirghabháil comhlíonta mar chuid den tionscadal a bhfuil 167 acu críochnaithe go dtí seo. Fuarthas €3.3 milliún de thoradh na n-idirghabhálacha go léir atá críochnaithe agus bhain €1.2 milliún (36%) den mhéid sin le dleachtanna máil. Tá miondealú déanta i bhFíor 12.7 ar na cásanna, de réir réigiún na gCoimisinéirí loncaim, agus ar an toradh a bhí orthu.

Fíor 12.7 Tionscadal Náisiúnta Comhlíonta Ola Mianraí na gCoimisinéirí loncaim

Réigiún na gCoimisinéirí loncaim	Líon na gcásanna críochnaithe	Líon de chásanna a bhfuarthas toradh uathu	Fáltas		
			Mál €	Eile €	Iomlán €
Réigiún na Teorann, Lár na Tíre, agus an Iarthair	54	14	—	278,923	278,923
Baile Átha Cliath	21	17	6,658	700,171	706,829
Réigiún an Oirthir agus an Oirdheiscirt	43	12	8,121	321,684	329,805
Réigiún an Iardheiscirt	35	11	—	662,518	662,518
Rannóg na gCásanna Móra	14	4	1,164,407	118,838	1,283,245
Iomlán	167	58	1,179,186	2,082,134	3,261,320

Foinse: Tionscadal Náisiúnta Comhlíonta Ola Mianraí - Tuarascáil Deiridh, Grúpa Stiúrtha Náisiúnta um Ola Mianrach, Bealtaine 2016.

12.17 Ceann de phríomhaidhmeanna an tionscadail ab ea eolas a chur ar fáil le haghaidh polasaí agus cleachtas maidir le rioscaí a aithint i gcásanna ola mianraí. Roghnaíodh na cásanna a bhí sa tionscadal go lárnach ag baint úsáide as tacar critéar riosca a bhí deartha go sonrach don tionscadal. Sannadh scór do na critéir riosca, in ord tábhachta de réir mar a chonacthas iad, agus gineadh scór foriomlán ó thaobh riosca de do gach trádálaí. Ceann de na moltaí ón ngrúpa tionscadail ab ea gur cheart tograí a fhorbairt chun córasú a dhéanamh laistigh de Clár Anailíse agus Próifíliú Riosca (REAP) ar na rioscaí a measadh go mbeadh ardtionchar acu.¹

12.18 Fuarthas amach chomh maith le linn an tionscadail gur bheag eolas ar dheachta máil ná ar na rioscaí a bhaineann leo a bhí ag na hiniúcháirí a raibh baint acu leis na hathbheithnithe gcás sular ghlac siad páirt sa tionscadal. Tugadh le fios i dtuarascáil an tionscadail nárbh aon ábhar iontais é sin mar gheall ar an deighilt thraidisiúnta a bhí idir cúrsaí máil agus feidhmeanna comhlíonta cánach eile. Níl na príomhspricanna foghlama atá riachtanach chun iniúchadh máil a dhéanamh ina gcuid de chlár foirmiúil oiliúna iniúcháireachta na gCoimisinéirí Ioncaim. Léiríodh i dtuarascáil an tionscadail nach bhféadfaí cánacha máil a chomhtháthú go huile sa chóras um bainistiú cásanna iomlána go dtí go mbeadh na riachtanais oiliúna a bhaineann leis na cánacha sin ina ndlúthchuid den chlár oiliúna iniúcháireachta.

Torthaí an athbheithnithe

12.19 Nuair a sheoltar na tuairisceáin ROM 1 faoi bhráid na gCoimisinéirí Ioncaim, tiomsaítear na sonraí agus úsáidtear iad chun tuarascálacha sonracha míosúla a cheapadh faoi na réigiúin éagsúla. Sna tuarascálacha sin aithnítear aimhrialtachtaí nó iompar neamhrialtachtaí i gcás gach trádálaí ola mianraí agus soláthraíonn siad bonn do cheisteanna leantacha a chuireann oifigigh na gCoimisinéirí Ioncaim. Tá na tuarascálacha a ceapadh agus na saincheisteanna a d'aibhsigh siad leagtha amach i bhFíor 12.8 thíos.

Fíor 12.8 Anailís na gCoimisinéirí Ioncaim ar shonraí na dTuairisceáin faoi Gluaiseachtaí Ola (ROM 1)

Fócas na tuarascála	Saincheist a aibhsíodh
Tuairisc faoi mhímheaitseáil ó thrádálaí go trádálaí	Gach mímhéaitseáil idir trádálaithe a dhearbhaítear ar ROM 1
Tuairisc faoi uimhir na gceadúnas neamhghníomhach	Trádáil déanta ag sealbhóirí ceadúnas gníomhach le sealbhóirí ceadúnas neamhghníomhach
Tuairisc faoi uimhir cheadúnais anaithnid	Trádálaithe nach feasach do na Coimisinéirí Ioncaim fúthu
Tuairisc faoi gan tuairisceán ar bith in aghaidh an cheadúnais	Níor luadh aon gluaiseachtaí isteach nó gluaiseachtaí amach ar an ROM 1
Tuairisc faoi ghluaiseacht ola	Cuireann ar chumas na gCoimisinéirí Ioncaim féachaint ar ghluaiseachtaí ola idir trádálaithe
Cothromaigh an tuairisc faoi mhímheaitseáil	Cothromaigh mímhéaitseálacha i ndearbhuithe a dhéanann eintitis a bhíonn ag trádáil eatarthu féin.
Tuairisc faoi easpa tuairisceán in aghaidh an cheadúnais	Trádálaithe nár sheol isteach tuairisceán le haghaidh tréimhse ar leith

Foinse: Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

¹ Clár ríomhairithe um próifíliú rioscaí is ea REAP (An Clár um Measúnú agus Anailís Rioscaí) atá in úsáid ó 2008 i leith. Úsáidtear é chun cáiníocóirí a rátáil i gcomparáid lena chéile, ag baint úsáide as córais eile na gCoimisinéirí Ioncaim mar aon le faisnéis ó thríú páirtithe, amhail Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, an Roinn Tithíochta, Pleanála, Pobail agus Rialtais Áitiúil agus an tÚdarás Náisiúnta Iompair.

- 12.20** Mar chuid den scrúdú, roghnaigh an fhoireann scrúdaithe shampla de 50 aimhrialtacht go randamach le féachaint cén chaoi ar déileáladh leo. Tháinig na haimhrialtachtaí sin chun cinn i gceithre cinn de na tuarascálacha faoi ola mhianrach - mímhéaitseáil ó thrádálaí go thrádálaí, ceadúnais neamhghníomhacha, easpa tuairisceán agus ceadúnais nach raibh eolas ar fáil fúthu. Bhí cásanna ó thrí limistéar de chuid na gCoimisinéirí Ioncaim - Lú, Gaillimh agus Corcaigh san áireamh sa sampla.

Gníomhaíocht leantach thráthúil

- 12.21** Tá cur síos i lámhleabhar foirne na gCoimisinéirí Ioncaim maidir le holaí mianracha ar na bearta ar cheart a ghlacadh nuair a tharlaíonn aimhrialtachtaí ach ní thugtar aon treoir ann ar an bhfráma ama inar cheart bearta leantacha a dhéanamh.
- 12.22** Den 50 eisceacht a roghnaíodh, bhí fianaise ann a thug le fios gur seiceáladh cúig cinn acu nuair a scríobhadh an tuarascáil faoi ola mianrach. Maidir leis na 45 aimhrialtacht eile, ní raibh aon fhianaise ann a léirigh gur déileáladh leo nuair a scríobhadh an tuarascáil faoi eisceachtaí. Ní dhearna na Coimisinéirí Ioncaim obair leantach ar roinnt de na haimhrialtachtaí go dtí gur tharraing an fhoireann scrúdaithe ceist anuas fúthu mar chuid den athbhreithniú seo. Laige amháin a tugadh faoi deara go ginearálta maidir le hobair leantach ar shaincheisteanna ab ea an chaoi gur chosúil nach mbíonn aon chumarsáid idir limistéir na gCoimisinéirí Ioncaim nuair a bhraitear aimhrialtachtaí. Tugadh cásanna faoi deara mar chuid den athbhreithniú seo nuair a dheimhnigh ceantar amháin nár bhain an earráid leis an trádálaí ina cheantar ach nár iarr siad ar an gceantar eile cúis na hearráide a dhearbhuí.

Caighdeán na sonraí

- 12.23** Fuarthas san athbhreithniú go bhfuil fadhbanna ann maidir le cruinneas na faisnéise atá á soláthar ag trádálaithe ar ROM 1 agus go bhfuil sé sin ag saobhadh na n-aimhrialtachtaí atá á nginiúint sna tuarascálacha faoi ola mhianrach. Fadhbanna TF is cúis le roinnt aimhrialtachtaí freisin. Cúrsaí TF na gCoimisinéirí Ioncaim is cúis le cuid acu agus TF na dtrádálaithe a sheolann isteach an tuairisceán ROM 1 is cúis le cuid eile acu. Ní raibh na Coimisinéirí Ioncaim in ann a mhíniú cad ba chúis le cúig cinn (10%) de na haimhrialtachtaí. Maidir leis na 45 aimhrialtacht eile
- tarraingíodh anuas 15 acu (33%) go cuí
 - tharla 16 acu (36%) toisc gur sholáthraigh an trádálaí faisnéis mhíchruinn ar ROM 1, mar shampla uimhreacha míchearta ceadúnais curtha ar fáil
 - tharla 14 (31%) de na haimhrialtachtaí de bharr fadhbanna TF.
- 12.24** Cé gur dócha gur aimhrialtachtaí neamhchiontacha iad, bíonn tionchar acu ar cháilíocht agus ar a úsáideacht na sonraí atá á dtiomsú ag na Coimisinéirí Ioncaim.

Torthaí

12.25 Maidir le torthaí na 50 aimhrialtacht a ndearnadh athbhreithniú orthu

- Ba é an toradh a bhí ar chás amháin acu gur eisíodh litir maidir le 'trádáil mheargánta' ag lorg eolais faoi sholáthairtí ola a tuairiscíodh gur seoladh iad chuig cuideachta ar leith. Glacadh an gníomh sin toisc gur tarraingíodh aird go cuí ar an aimhrialtacht sa tuairisc faoi cheadúnais neamhghníomhacha.
- Ba é an toradh a bhí ar an dara cás ná gur thug oifigigh na gCoimisinéirí Ioncaim cuairt ar an áit agus gur dheimhnigh siad go raibh an gnólacht ag díol breosla carranna agus breosla marcáilte gan na ceadúnais ábhartha a bheith acu. Cé gur tarraingíodh aird ar an gcás seo i dtuairisc faoi cheadúnais neamhghníomhacha níor chuireadh aon bheart i gcrích ag an am sin ar ceapadh an tuarascáil. Ní dhearnadh beart faoin aimhrialtacht go dtí gur chuir an fhoireann scrúdaithe ceist faoi mar chuid den athbhreithniú seo.

Costas na gníomhaíochta aindleathaí a mheas

12.26 Ní dhéanann na Coimisinéirí Ioncaim meastachán faoin méid a chailleann an Státchiste de bharr sciúradh breosla. I dtuarascáil a foilsíodh i mí na Bealtaine 2016 measadh gur cailleadh €239 milliún in 2015.¹

Éire

12.27 Cé nach ndéanann na Coimisinéirí Ioncaim an scáthgheilleagair ná an bhearna chánach fhoriomlán in Éirinn a mheas, cuireann siad roinnt tionscadal anailíse spriocdhírthe i gcrích i réimsí nó in earnálacha ar leith, lena n-áirítear breoslaí.² Mar shampla

- Rinne na Coimisinéirí Ioncaim anailís ar an margadh ola in Éirinn chun tionchar na dtionscnamh a chuir siad i gcrích le dul i ngleic le sciúradh breosla a mheas.³ San áireamh sa tuarascáil bhí anailís ar na treochtaí maidir leis an méid díosail bóthair agus ola gáis mharcáilte a bhí ag fágáil na stóras ola (roimh agus i ndiaidh 2013). Ba í conclúid na tuarascála ná go bhféadfadh gníomhaíochtaí comhlíonta na gCoimisinéirí Ioncaim a bheith freagrach as laghdú an mhéid ola gáis mharcáilte agus as méadú an mhéid díosail bóthair a bhí ag fágáil na stóras ola.
- An cleachtadh samplála náisiúnta a cuireadh i gcrích go randamach i mí Eanáir 2016.

12.28 Cé go gcreideann na Coimisinéirí Ioncaim gur modhanna suibíachtúla iad na modhanna go léir a dtugtar le fios fúthu go ndéanann siad meastachán ar an scáthgheilleagar nó ar an mbearna cánach agus go bhfuil siad teoranta ag na sonraí atá ar fáil. Tá sé ráite ag na Coimisinéirí Ioncaim freisin gurb ionann na cineálacha anailíse sin tríd is tríd agus anailís bhearna ó thaobh tuiscint na gCoimisinéirí ar a n-éifeachtúlacht féin a fheabhsú. Dúirt siad freisin nach ndéanann siad an bhearna chánach a chainníochtú ar bhunús na hanailís sin mar nach féidir leo muinín a bheith acu go bhfuil a leithéid de meastachán bearna stóinsithe ná cruinn.

1 Illicit Trade 2015-2016 – Implications for the Irish Economy, Grant Thornton, Bealtaine 2016.

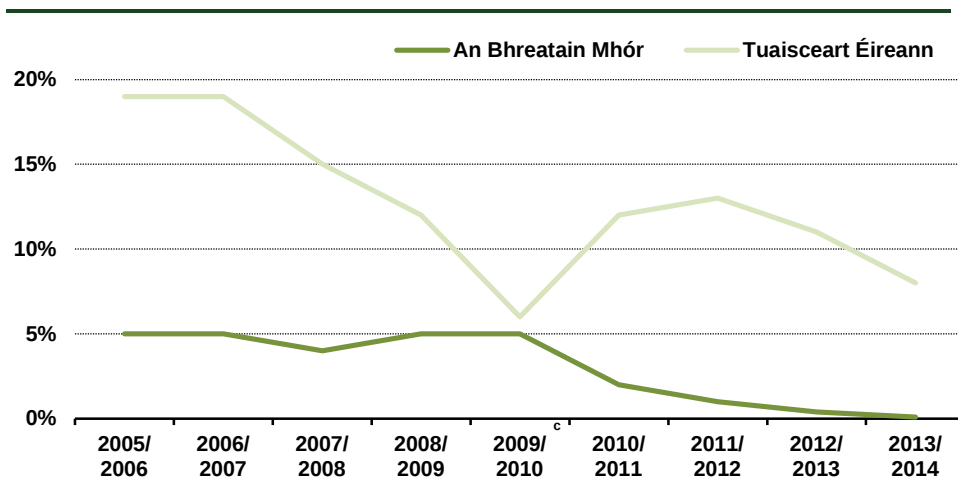
2 Is éard is 'bearna chánach' ann ná an difríocht idir an méid cánach ar cheart a bhailiú, go teoiriciúil, i bhfianaise an mhéid atá bailithe i ndáiríre. Féach ar Caibidil 15 maidir le Géilliúntas Cáiníocóirí áit a ndéantar an cheist seo a chíoradh tuilleadh.

3 An Margadh Ola in Éirinn: Dleachtanna, Praghsanna agus Tomhaltas, Brainse Staitisticí agus Taighde Eacnamaíochta, Nollaig 2014.

An Ríocht Aontaithe

- 12.29** Cuireann Iocam agus Custam na Banríona (HMRC) sa Ríocht Aontaithe tuarascáil ar fáil gach bliain ina dtugtar eolas ar mhéid na bearna cánach sa Ríocht Aontaithe. Tomhaiseann an HMRC an bhearna chánach chun an leibhéal neamhchomhlíonta a chainníochtú agus freisin le cuidiú chun na cúiseanna atá le caillteanas sa chóras cánach a thuiscint. Thug an HMRC le fios cé nach bhfuil tomhas na bearna cánach tráthúil ná cruinn go leor chun spriocanna feidhmíochta a cheapadh, gur cabhair é chun feidhmíocht fhadtéarmach a thuiscint.
- 12.30** Soláthraíonn an HMRC meastacháin faoin margadh aindleathach díosail agus peitрил sa Bhreatain Mhór agus i dTuaisceart Éireann. Léirítear i bhFíor 12.9 meastachán an HMRC ar sciar díosail den mhargadh aindleathach sa Bhreatain Mhór agus i dTuaisceart Éireann sa tréimhse ó 2005/2006 go 2013/2014. Ba é 8% an sciar measta den mhargadh aindleathacha ó thaobh díosal calaoiseach i dTuaisceart Éireann sa tréimhse 2013/2014, agus measadh gurb é £50 milliún an bhearna chánach.

Fíor 12.9 Sciar díosail den mhargadh aindleathacha sa Bhreatain Mhór agus i dTuaisceart Éireann^{a,b}

Foinse: Iocam agus Custam na Banríona, *Measuring Tax Gaps*

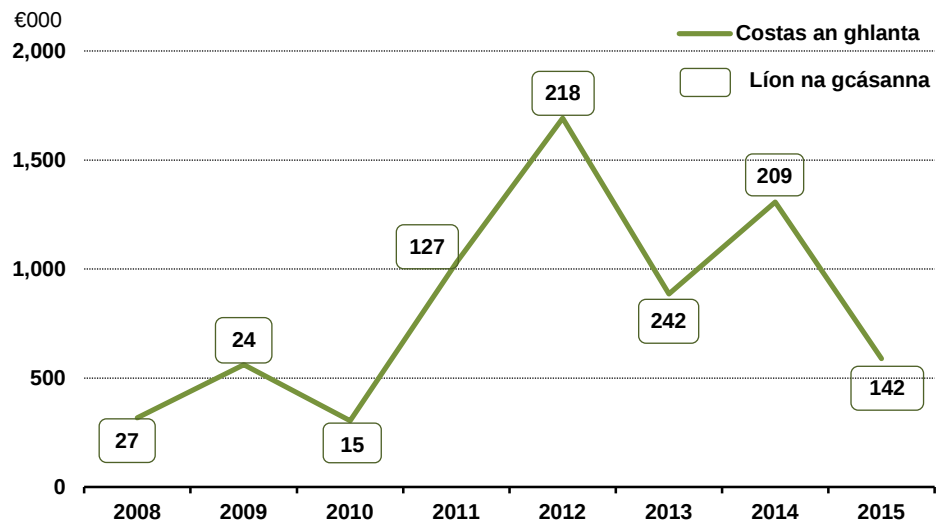
- Nótaí:
- a Sholáthraigh an HMRC na leibhéil mhuiníne ab airde agus ab ísle, chomh maith leis an meastachán lárnach. Chun críocha an ghraif thuas, úsáideadh an meastachán lárnach.
 - b Thug samhaltú taiscéalaíoch a rinne an HMRC le blianta beaga anuas léiriú ar leibhéal na gceannachán trasteorann. Níorbh fhéidir iad a mheas roimhe sin. Aithníonn an HMRC nach bhfuil an obair sin lánstóinsithe fós.
 - c Thug an HMRC le fios go mb'fhéidir go raibh leibhéal íseal ann in 2009/2010 den chuid is mó mar gheall ar laghdú ar an méid ceannach trasteorann a rinne cónaitheoirí i dTuaisceart Éireann i bPoblacht na hÉireann toisc gur lú an difríocht a bhí sna praghsanna an bhliain sin.

Costas comhshaoil de bharr sciúradh breosla

12.31 Nuair a sciúrtar breosla cruthaítear sloda mar fhotháirge agus is iondúil go ndéanann na sciúrthóirí é a dhumpáil. Ós rud é gurb iad na húdaráis áitiúla na húdaráis inniúla atá ainmnithe faoin reachtaíocht dramhaíola, tá sé de fhreagracht orthu a chinntiú go ndéanfar aon dramhaíl atá dumpáilte ag lucht sciúrtha díosail a dhiúscairt gan sláinte an duine a chur i mbaol agus gan dochar don chomhshaol. Tugann an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil (an Roinn) aisíocaíocht ansin don údarás áitiúil ón gCiste Comhshaoil.¹

12.32 Bhí breis is 1,000 cás de dumpáil dramhaíola de bharr sciúradh díosail ann ó 2008 i leith agus chosain sé €6.7 milliún san iomlán an sloda a ghlanadh. Cuireadh an chuid ba mó de na hoibríochtaí glantacháin i gcrích i gContae Lú (539 cás) agus gContae Mhuineacháin (459 cás). Leagtar amach i bhFíor 12.10 na suimeanna a chuir an Roinn ar fáil do na húdaráis áitiúla idir 2008 agus 2015, agus líon na gcásanna in aghaidh na bliana.

Fíor 12.10 Costas glanta comhshaoil, ó 2008 go 2015^a

Foinse: An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil

Nóta: a Baineann na costais a tabhaíodh le baint na dramhaíola ón suíomh, a lena hiompar agus lena honnmhairiú go saoráid údaraithe dramhaíola lena chóireáil.

12.33 Is léir ó na sonraí a thiomsaigh na Coimisinéirí Ioncaim ó Chomhairlí Contae Lú agus Mhuineacháin gur tháinig laghdú suntasach ar líon na gcoimeádán sloda díosail a dumpáladh i gcéad leath na bliana 2015 agus chéad leath na bliana 2016. Tá na torthaí leagtha amach i bhFíor 12.11.

Fíor 12.11 Líon na gcoimeádán a tógadh chun siúil ina raibh sloda díosail

	Comhairle Contae Mhuineacháin	Comhairle Contae Lú
Eanáir go hlúil 2015	186	239
Eanáir go hlúil 2016	11	69

Foinse: Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

¹ Aistríodh fhreagracht as an gCiste Comhshaoil chuig an Roinn Cumarsáide, Gnómhaochta Aeráide agus Comhshaoil i mí Iúil 2016.

- 12.34** D'úsáid roinnt foinsí an méid dramhaíola a bhí dumpáilte ag lucht sciúrtha breosla chun meastachán a dhéanamh den mhéid breosla a bhí á sciúradh. Mar shampla, in aighneacht a rinne Comhairle Contae Mhuineacháin chuig an gComhchoiste um Chomhshaol, Iompar, Cultúr agus an Ghaeltacht i bhFeabhra 2012, luaigh siad sampla maidir le níochán le haigéad sulfarach agus dúirt gur measadh dá bhfaighfí 1,000 lítear den ábhar níocháin go léireodh sé sin gur cuireadh 100,000 lítear de dhíosail nite ar an margadh.

Tuairimí an Oifigigh Chuntasaíochta

- 12.35** Is é an toradh a bhí ar tabhairt isteach an chórais nua ceadúnaithe agus córas cuimsitheach tuairiscithe an tslabhra soláthair mar aon le breis gníomhaíochta chomhlíonta agus obair dhíreach le comhlachtaí ionadaíochta tionscail gur tháinig méadú ar chúrsaí comhlíonta i measc trádálaithe dlisteanacha.
- 12.36** Éacht suntasach in 2015 ab ea an cleachtadh rathúil comhpháirteacha ar thug na Coimisinéirí Ioncaim agus an HMRC faoi chun marcóir nua a fháil agus a chur i bhfeidhm san dá dhlínse.
- 12.37** Slat tomhais thábhachtach ó thaobh thionchar straitéis na gCoimisinéirí Ioncaim chun dul i ngleic le sciúradh breosla ab ea cleachtadh náisiúnta samplála a cuireadh gcrích go randamach i mí Eanáir 2016. Tástáladh 197 dtrádálaí ceadúnaithe san iomlán nó 10% de shealbhóirí ceadúnais, agus ní bhfuarthas aon fhianaise faoi bhreosla sciúrtha. Fianaise údarásach ab ea é sin gur fánach an méid breosla sciúrtha atá á dhíol agus go bhfuil an fhadhb beagnach réitithe.
- 12.38** Téitear i mbun comhairliúcháin go minic le grúpaí ionadaíochta trádála ar bhonn leanúnach - bhí 23 chruinniú fhoirmiúla le comhlachtaí ionadaíochta trádála idir 2012 agus an tráth seo in 2016. Bhí líon suntasach ann de chruinnithe déthaobhacha le cuideachtaí tábhachtacha. Ceann de phríomhthorthaí an phróisis ab ea an chaoi ar forbraíodh cód iompair ghnó maidir le soláthar breoslaí marcáilte agus gur glacadh leis in 2016. Is fiú a thabhairt faoi deara freisin gur chuir an earnáil ola aiseolas an-dearfach ar fáil do na Coimisinéirí Ioncaim ar leibhéal ionadaíochta agus ar leibhéal daoine aonair, maidir le héifeachtacht na mbeart a glacadh chun aghaidh a thabhairt ar sciúradh breosla.
- 12.39** Tá comhoibriú ar leibhéal idirnáisiúnta, go háirithe leis an HMRC agus le gníomhaireachtaí forfheidhmithe eile, ar siúl i gcónaí ar leibhéal an-ard. Tá Comhoibriú curtha chun cinn go foirmiúil trí bhíthin an Ghúpa Trasteorann um Chalois Breosla agus comhghrúpa nua na gCoimisinéirí Ioncaim agus an HMRC um chalois máil a bunaíodh in 2015. Tá comhoibriú leanúnach ar siúl chomh maith leis an HMRC ar an leibhéal oibríochtúil trí aonaid forfheidhmithe na gCoimisinéirí Ioncaim i réigiún na Teorann, Lár na Tíre agus an Iarthair.
- 12.40** Tá deireadh curtha go héifeacht le fadhb sciúrtha breosla. Táscairí soiléire faoin laghdú atá tagtha ar chalois bhreosla iad torthaí an tionscadail samplála a rinneadh go randamach, an anailís eacnamaíoch atá inár dtuarascáil don bhliain 2014 ar an margadh ola in Éirinn agus na staitisticí a fuarthas le déanaí ó Chomhairlí Contae Lú agus Mhuineacháin faoin laghdú atá tagtha ar dhumpáil ábhar sciúrtha díosail.

Conclúidí agus moltaí

- 12.41** Mar fhreagra ar méadú ar an leibhéal sciúrtha breosla in 2011, chuir na Coimisinéirí loncaim roinnt straitéisí i gcrích le dul i ngleic leis an bhfadhb. Nuair a thug na Coimisinéirí loncaim isteach na tionscnaimh sin neartaíodh rialú mhargadh na n-olaí mianracha. Tá sé níos deacra ag sciúthóirí an bhreosla mharcáilte a fháil chun críocha aindleathacha de thoradh an córais tuairiscithe leictreonáil agus na socruithe nua maidir le ceadúnais. Tugann na forálacha um thrádáil mheargánta a tugadh isteach ag deireadh na bliana 2013 spreagadh breise do sholáthraithe gan breosla a sholáthar do sciúthóirí. I ndiaidh comhthionscadail leis an údarás coibhéiseach sa Ríocht Aontaithe, tugadh isteach marcóir nua breosla in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe le héifeacht ó Aibreán 2015. Chuir na Coimisinéirí loncaim tús le clár samplála náisiúnta bunaithe ar riosca i Meán Fómhair 2015 trína bhfuarthas an marcóir nua in 2.9% de na samplaí a tástáladh. Ní raibh aon fhianaise den mharcóir nua le fáil sna samplaí randamacha a tástáladh in Eanáir 2016.
- 12.42** Cé go bhfuil na rialuithe neartaithe, tá roinnt réimsí ina bhféadfaí feabhsuithe a dhéanamh chun an timpeallacht rialaithe ó thaobh mhargadh na n-olaí mianracha a fheabhsú tuilleadh. Tá cur síos orthu siúd thíos.

An bhearna chánach a thomhas

- 12.43** Ní dhéanann na Coimisinéirí loncaim meastachán faoi láthair ar an mbearna chánach mar gheall ar ábhair imní maidir le cruinneas ó thaobh an bhearna a mheas agus faoi cé chomh húsáideach a bheadh sé ar an leibhéal oibríochtúil. Tiomsaíonn an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil figiúirí faoin gcostas a bhaineann le déileáil leis an dramhaíl a dumpálann lucht sciúrtha breosla agus faoin méid atá á dhumpáil. Ní úsáideann na Coimisinéirí loncaim an fhaisnéis sin i meastachán faoin líon breosla atá á sciúradh, cé go ndéanann siad anailís eile sa réimse sin.
- 12.44** Ciallaíonn sé sin nach bhfuil aon mheastachán ag na Coimisinéirí loncaim faoin méid a chailleann an Státchiste de bharr sciúradh breosla. Dá ndéanfaí meastachán ar an mbearna chánach ar bhonn comhsheasmhach, agus dá ndéanfaí í rianú thar tréimhse ama, chabhródh sé sin leis na Coimisinéirí loncaim an leibhéal neamhchomhlíonta a chainníochtú agus tuiscint a fháil ar na cúiseanna atá le cailleanais sa chóras cánach de bharr sciúradh breosla. Chabhródh sé freisin leis na Coimisinéirí loncaim a bhfeidhmíocht féin a thomhas toisc go dtaispeánfadh sé an tionchar atá ag a dtionscnaimh ar mhargadh an díosail aindleathaigh in Éirinn.
- 12.45** Dúirt an tOifigeach Cuntasaíochta faoin gcleachtadh samplála náisiúnta a chuireadh i bhfeidhm go randamach in Eanáir 2016 go mba sheiceáil údarásach ar chomhlíonadh i measc sealbhóirí ceadúnais breosla a bhí ann. Tugann an sampláil randamach a rinneadh ar fud na tíre thar thréimhse ghearr ama, tomhas cumhachtach, stóinsithe dúinn ar an méid breosla sciúrtha atá á dhíol sa Stát. Má dhéanfar an tsampláil arís beidh an cleachtadh bunaidh ina thagarmharc a bhféadfar an cleachtadh nua a chur i gcomparáid leis. Léiríonn torthaí na bliana 2016 go bhfuil rath ar straitéis fhoriomlán na gCoimisinéirí loncaim maidir le dul i ngleic le trádáil aindleathach breosla agus is athdhearbhú iad ar éifeachtúlacht na mbeart éagsúil a thug na Coimisinéirí loncaim isteach le blianta beaga anuas.

Comhtháthú dleachta máil

- 12.46** Níl dleacht máil ina dlúthchuid fós de chóras príomhshrutha TF na gCoimisinéirí Ioncaim lena n-áirítear an Córas Anailíse agus Próifílithe Riosca (REAP). Aithníonn na Coimisinéirí Ioncaim an tábhacht a bhaineann le cúrsaí máil a bheith ina dlúthchuid dá gcóras TF príomhshrutha agus bhí sé san áireamh mar chuspóir straitéiseach ina Straitéis i leith Olaí Mianracha in 2011. De réir na bpleananna atá ann faoi láthair gcríochnófar an tionscadal comhtháthaithe i leith cáin ola mianraí faoi mhí Feabhra 2017 agus déanfar comhtháthú ar cháin tháirgí tobac agus cháin tháirgí alcóil ina dhiaidh sin.
- 12.47** Níl aon ghné i gclár foghlama iniúchóireachta na gCoimisinéirí Ioncaim faoi láthair maidir le baint amach na bpríomhchuspóirí foghlama atá riachtanach chun iniúchadh a dhéanamh ar dhleachtanna máil. Tugadh le fios sa tuarascáil deiridh faoin Tionscadail Náisiúnta um Chomhlíonadh Olaí Mianracha nach bhféadfar cánacha máil a chomhtháthú go huile sa chóras iomlán um bainistiú cásanna iomlána go dtí go mbeidh na riachtanais oiliúna a bhaineann leis na cánacha sin ina ndlúthchuid den chlár oiliúna iniúchóireachta.

Moladh 12.1

Ba cheart do na Coimisinéirí Ioncaim a chinntiú go ndéanfar a gclár oiliúna iniúchóireachta a nuashonrú chun go mbeidh dleachtanna máil mar chuid de, rud a chuirfeadh le scileanna na n-iniúcháirí agus a dhéanfadh éascú ar cur chuige um bhainistíocht cásanna iomlána a úsáid i leith trádálaithe a bhíonn ag déileáil in earraí máil.

Freagra an Oifigigh Cuntasaíochta

Aontaithe. Tá Brainse Oiliúna na gCoimisinéirí Ioncaim ag forbairt modúil dhá lá faoi iniúchóireacht máil chun é a bheith acu sa chlár iniúchta. Tá sé sceidealta go mbeidh sé ar fáil le haghaidh dhá ghrúpa i mí Feabhra 2017.

Obair leantach maidir le tuairisciú aimhrialtachtaí ola mianraí

- 12.48** Mar chuid den scrúdú seo, rinneamar athbhreithniú ar shampla de na haimhrialtachtaí a d'eascair ó na sonraí a tiomsaíodh ó fhoirmeacha na dTuairisceán faoi Ghluaiseachtaí Ola (ROM 1). Den 50 eisceacht a ndearnadh athbhreithniú orthu, ní raibh aon fhianaise ann a léirigh gur seiceáladh líon suntasach acu (45) nuair a d'eascair an eisceacht ar dtús, agus ní dhearnadh aon obair ar chuid acu go dtí gur chuireamar ceist fúthu. Is é an toradh a bhí ar aimhrialtacht amháin nach ndearnadh aon rud faoi go dtí gur cuireadh ceist fúithi mar chuid den athbhreithniú seo ná gur cuireadh ar aghaidh an cás go rannán ionchúiseamh na gCoimisinéirí Ioncaim.

Moladh 12.2

Ba cheart do na Coimisinéirí Ioncaim athbhreithniú a dhéanamh ar na nósanna imeachta atá i bhfeidhm chun gníomh leantach a dhéanamh faoi na haimhrialtachtaí a ghintear le sonraí ROM 1. Mura bhfuil sé indéanta leanúint de gach aimhrialtacht, ba cheart próiseas a fhorbairt chun iad a chur in ord tosaíochta.

Freagra an Oifigigh Cuntasaíochta

Aontaithe. Déanfaidh na Coimisinéirí Ioncaim athbhreithniú ar na nósanna imeachta faoi mar a mholtar.

- 12.49** Tugadh le fios san athbhreithniú gur gineadh líon suntasach aimhrialtachtaí (60% díobh siúd a ndearnadh athbhreithniú orthu) de thoradh fadhbanna TF nó faisnéis mhíchruinn a sholáthraigh trádálaithe sna tuairisceáin ROM 1. Tá an córas tuairiscithe ROM 1 ag feidhmiú ó Eanáir 2013 i leith. Tá leibhéal na n-aimhrialtachtaí atá á ghiniúint ag earráidí gan chuimhneamh den sórt sin fós ard tar éis don chóras a bheith tugtha isteach breis agus trí bliana ó shin. Tá tionchar ag na hearráidí sin ar chaighdeán agus ar úsáideacht na faisnéise atá á tiomsú ag na Coimisinéirí Ioncaim.

Moladh 12.3

Ba cheart do na Coimisinéirí Ioncaim scrúdú a dhéanamh ar na haimhrialtachtaí a tharlaíonn de bharr cúrsaí TF ina gcórais inmheánacha féin chomh maith leo siúd a tharlaíonn i gcórais na dtrádálaithe. Ba cheart do na Coimisinéirí Ioncaim aon leasuithe is gá a dhéanamh ar a gcóras ROM 1 a chur i gcrích agus dul i mbun idirchaidrimh leis na trádálaithe chun na saincheistanna a bhaineann lena gcórais siúd a chur ina gceart. Ba cheart do na Coimisinéirí Ioncaim dul i mbun cumarsáide leis na trádálaithe chun an príomhearráidí a rinneadh nuair a bhí tuairisceáin ROM 1 á gcomhlánú acu a mhíniú dóibh chun nach gcuirfear faisnéis mhíchruinn ar fáil chomh minic.

Freagra an Oifigigh Cuntasaíochta

Aontaithe. Den 15 fheabhsú atá beartaithe don chóras ROM 1 tá 13 fheabhsú á ndéanamh faoi láthair agus táthar ag súil é a scaoileadh beo i mí na Samhna. Meabhrófar do bhaill foirne a bhíonn ag déileáil le cúrsaí comhlíonta teagmháil a dhéanamh le trádálaithe a bhfuil earráidí leanúnacha ROM 1 acu chun nach gcuirfear faisnéis mhíchruinn ar fáil chomh minic.

- 12.50** Thugadh faoi ndeara san athbhreithniú go mbíonn easpa cumarsáide idir limistéir na Coimisinéirí Ioncaim nuair a bhíonn aimhrialtachtaí á n-íniúchadh.

Moladh 12.4

Ba cheart do na Coimisinéirí Ioncaim a chur i gcuimhne don fhoireann an tábhacht a bhaineann le cumarsáid a dhéanamh le ceantair eile nuair a thagann aimhrialtachtaí chun cinn lena áirithiú go ndéanfar gníomh leantach a bheidh ceart agus iomlán sa cheantar atá freagrach.

Freagra an Oifigigh Cuntasaíochta

Aontaithe. Cuirfidh na Coimisinéirí Ioncaim i gcuimhne don fhoireann an tábhacht a bhaineann le cumarsáid a bheith acu le ceantair ábhartha eile nuair a thagann aimhrialtachtaí chun cinn.

Iarscríbhinn A Dleacht máil a bailíodh

Tá miondealú le fáil i bhFíor A1 ar an dleacht mháil a bhailigh na Coimisinéirí Ioncaim idir 2010 agus 2015.

Fíor A1 Dleacht máil a bailíodh, 2010 go 2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Dleacht ar ola	2,075	2,123	2,020	2,021	2,018	2,132
Dleacht ar alcól	826	830	846	995	1,140	1,137
Dleacht tobac	1,160	1,126	1,072	1,057	984	1,064
Cáin Chláraithe Feithiclí	383	388	379	437	542	649
Cáin charbóin ^a	223	298	354	388	385	419
Dleacht ghealltóireachta	31	27	27	25	26	32
Cáin aerthaistil	105	48	34	35	10	—
Ceadúnais ^b	24	24	19	20	20	16
Eile ^c	8	8	8	8	9	14
Iomlán	4,835	4,872	4,759	4,986	5,134	5,463

Foinse: Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

- Nótaí:
- a Tugadh isteach an cháin charbóin in 2010. Gearrtar an cháin charbóin ar dhíosail carranna, peitreal, ceirisín, ola gháis marcáilte, gás peitríliam leachtach, ola bhreosla, gás nádúrtha agus breoslaí soladacha.
 - b Áirítear leis seo ceadúnais ola mianraí, ceadúnais rince phoiblí agus ceadúnais geallghlacadóirí.
 - c Áirítear faoin gceanntideal 'Eile' cáin leictreachais agus cáin ar áitreabh agus clubanna geallghlacadóra.

